

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 136. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252801718624.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

og hvor selv Tjenere gaar med guld- og sølvvirkede Strømper. Men jeg skulde ikke have noget af at efterligne 137

Parisernes Maade at være paa. Jeg var jo ikke kommet til Paris for at faa Ry for at være alt for fin i Tøjet eller for at spise min Fædrears op paa ét eneste Maaltid - det kalder Kroværterne »faire honneur à la nation« naar de lokker Folk til at fraadse. Jeg var bare kommet for at have et Sted at være indtil Aarstiden tillod mig at rejse hjem. Derfor blev jeg slet og ret tituleret »Monsieur«, mens Sønner af hamborgske eller lybske Købmænd blev kaldt Grever eller Baroner; den sidste Titel er den mindst fornemme, den bliver givet til de Gæster der gaar i sølvvirket Tøj; hvis Tøjet er guldvirket tiltales Personen som »Monsieur le Comte«. Det er forbløffende som dette servile Sleskeri stimulerer unge Mennesker til at leve over Evne og smide om sig med Pengene. Kroværterne i Faubourg Saint-Germain tager venligt mod de unge Gæster og anbringer dem straks i de dyreste Værelser. Snart skaffer de dem Lejetjenere, der spiller Læremestre og indfører deres Principaler i den Kunst hurtigt og smertefrit at faa gjort Ende paa deres Forældres Formuer. Saa kommer der en Sværm af Danse-, Fægte- og Sproglærere, de fleste af dem Snyltere som er Eksperter i Sleskeri; de fedter for de unge Mennesker for at faa et Maaltid Mad, og naar der saa støder visse Dyr af Hunkøn til, som lokker dem i deres Garn, saa har vi Miseren. Denne Kritik gælder dog ikke alle Franskmænd, for den hæslige Griskhed er ikke en Last der er karakteristisk for dem. Franskmændene er i Almindelighed venlige, gavmilde og tjenstvillige. Kritikken gælder ikke engang hele Paris, men kun Indbyggerne - specielt Kroværterne - i Turistkvarteret. Det er meget nemt at forstaa Aarsagen til at man lever saadan i denne Del af Byen. De fleste af de berømte europæiske Byer som tiltrækker Turister er Havnebyer, hvis Indtægter stammer fra deres Handel. Disse Indtægter er tilstrækkelige til at Indbyggerne kan leve af dem og blive rige. Paris derimod ligger inde midt i Landet, og en stor Del af Borgerne har ikke andet end Turistindtægterne at leve af. Derfor betragter de Vognene fra Bruxelles, Metz 138 og Strasbourg med samme Øjne som Købmændene i andre Byer betragter indkommende Handelsskibe med. Vognene er nemlig lastede med velbeslaaede unge Mennesker, som bringer Guld og Sølv med sig og ikke tager andet ud af Byen igen end tømte Pengepunge, en skabagtig Gang, Kunsten at smigre og andre parisiske Galanterier (»franchise parisienne«) som efter hvad en anonym Forfatter har bemærket ikke bestaar i andet end at gøre Dansetrin og at døve Ørene paa Folk med Sang og Fløjten. Jeg søgte alt hvad jeg kunde efter et ordentligt Logi i Paris; men saadan ét er en Sjældenhed, for der bor saa mange Mennesker dér i Byen at der er Stimlen og Trængsel alle Vegne.